

ହନୁମାନ ଚାଳିଶା ।

—୧୨—

ଭକ୍ତ ଓ ଶ୍ରୀ ଭୁଲସୀଦାସଙ୍କ

ବ୍ରହ୍ମରୁ

ଶ୍ରୀମାନ ଦେବାସ **SHRI KEDAR NATH HANU**

ଦ୍ଵାରା

ଅନୁବାଦକ ଓ ପ୍ରକାଶକ **LIBRARY**

—*—

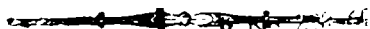
PRINTED

By

The Fraser Printing & Publishing
Co., Ltd.

SAMBALPUR,

1924.

ବହୁର୍ବର୍ଣ୍ଣ ପ୍ରାଚୀନ ବୃତ୍ତକାଳୀୟ ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷମୟ ଶ୍ରୀ ଭୁବନୀ
 ଦାସଙ୍କର ବରଦିତ ହୃଦୟରେ ଦନୁମାନ ଅସ୍ତ୍ରର ରହୁଥିଲା ତାହା
 ଉତ୍କଳୀୟ ପକ୍ଷରେ ଅସୁବିଧାନକ ଦେଉଥିଲା ଶବ୍ଦ ଉତ୍କଳ ଭାଷାରେ
 ଅନୁବାଦ କରି ଅପଶ୍ୟାନକ ଶୁଣୁଷ୍ଟ କରୁଥିଲା । ସେହିମାନଙ୍କର
 ଦନୁମାନଙ୍କର ଚରିତ୍ରରେ ଶକାଥାଏ ସେମାନଙ୍କର ପ୍ରିୟବୋଧ ବେବ
 ଭାବମାନେ ! ସାହାର ଇଚ୍ଛାହୁଏ ନେଇ ଅସୁବିଧାର ଦୂର ପଠନ
 କରିବା ଦେଉନ୍ତୁ । ରଚ

ଶ୍ରୀମାନ୍ ବେଦାରି ଦାସ ମହନ୍ତ
 ମହାରାଜ ସମ୍ବଲପୁର
 ଶ୍ରୀ ଗୋପାଳପୁର

ହନୁମାନ ଗୁଳିଣା ।

ରାଗ (ରାମକେର)

ଶ୍ରୀଗୁରୁ ଚରଣ ସରସି	ଜରେ ରହୁ ମୋଧାନ ।
ତାଦାମ୍ୟ ବୁଝ ସରସରେ	କରଇଁ ଅସାଦନ । ୧ ।
ସେହି ପାଦରଜ ମୁକୁର	କାନ୍ତି ଆରାଧୁ ପୁର ।
ଖଣ୍ଡିତ ଅଶେଷ କଳୁଷ	ରବି ମିତ୍ର ନିସ୍ତର । ୨ ।
ଗୁରୁ ରୂପୀୟେ ରଘୁରାଣ	ବିଶୁଦ୍ଧ କାର୍ତ୍ତିଯାର ।
ରାମଚନ୍ଦ୍ର ଗୁଣ ଗାଇଣ	ବାଲୁକ ସେ ଭଞ୍ଜାର । ୩ ।
ଧର୍ମଅର୍ଥ କାମ ମୋକ୍ଷାଦ	ହେବା କରୁଁ ଉଦ୍ଧର ।
ଦାସସ୍ଥ ଅନୁଚର ତାଙ୍କ	ଅନ୍ତନ୍ତ ମହାଶର । ୪ ।
ତାଙ୍କଧ୍ୟାନେ ଫଳ ପାଇବା	ନିଷ୍ଠା ତରୁ ରଖି ।
କୃପାକରି ଫଳଦ ଦେବେ	ଅନଭିଜ୍ଞତା ଦେଖି । ୫ ।
ଧ୍ୟାନରେ ପବନ ନନ୍ଦନ	ମୋ ନିବେଦନ ଘେନ ।
ବଳ କୌଶଳ ବିଦ୍ୟାଧନ	ଦେଇ କ୍ଳେଶ ଶାନ୍ତନ । ୬ ।
ଅବଶ୍ୟ ସୁଦୟା କରିବେ	ଏହି ଭାଷା ମୋର ।
ହନୁମାନ ପୁଣି ଶୁଣିଲେ	ଦୟାହେବ ନିଜର । ୭ ।

ରାମଚନ୍ଦ୍ରଙ୍କ ପରିକର , ଅସୀମ ବଳଶାଳୀ ।
 ଅହନୀ କୁମାର ପବନ ନନ୍ଦନ ମହାବଳୀ । ୮ ।
 ବିଜୟରୂପେ ମହାବୀର ବନ୍ତ ଅଙ୍ଗ ସେ ଲେଉଟ ।
 ଅଧର୍ମିକର ଦନ୍ତା ପ୍ରଭୁ ଧର୍ମଧାରକ ପ୍ରଭା । ୯ ।
 କନକ ବର୍ଣ୍ଣ ଶୋଭାଜିତ ଜ୍ୟୋତିର୍ବ ପ୍ରଣବ
 ବିଜ୍ଞାନ ପୂର୍ଣ୍ଣ ଅଙ୍ଗେ ତବ କର୍ତ୍ତୃବୁଶଳ ସାର । ୧୦ ।
 କୁହତ କେଶରେ ଜଡ଼ିତ କନକ ବାନ୍ତି ଅଗ୍ର ।
 ହସ୍ତରେ ବନ୍ତ ଶୋଭୁଅଛି ଜୟ ପତାକା ଶୋଭା । ୧୧ ।
 ଯଜ୍ଞୋପବିତ ସୁନଦେଶେ ବଞ୍ଚିବନ ବାହନୀ ।
 ଶିବାଚ୍ଛନ୍ନ କେଶସା ପୁଣି ତେଜ ପ୍ରସାର ନିଷ୍ଠା । ୧୨ ।
 ଚତୁର୍ଦ୍ଦଶପୁରେ ବିଖ୍ୟାତ ବିଜୟ ନାମେ ଖ୍ୟାତ ।
 ଶୁଣ ସାଗର ଦେ ଚତୁର ବିଦ୍ୟାପୂର୍ଣ୍ଣ ସୁକାନ୍ତି । ୧୩ ।
 ଶ୍ରୀରାମଙ୍କ କାର୍ଯ୍ୟେତପୁର ଅଜ୍ଞାନାମାତ୍ରେ ତା ବରି ।
 ରଘୁବୀରଙ୍କର ଚରଣ ଶୁଣନ୍ତି ସ୍ବେଦ ଧରି ୧୪ ।
 ରାମ ଲକ୍ଷ୍ମଣ ସୀତାଙ୍କର ମନ ମୁଗ୍ଧ କାରକ ।
 ସୁଗୁରୁପେ ଅଶୋକବନେ ସୀତା ଦର୍ଶନେ ରେଖା । ୧୫ ।
 ବିକଟ ଭୀମାକାର ହୋଇ ଲଙ୍କାକୁ ଦଣ୍ଡ କଲ ।
 ଭୀମାକାରେ ପ୍ରଚଣ୍ଡରୂପେ ଅସୁରକୁ ମାଇଲ । ୧୬ ।
 ଶ୍ରୀରାମଙ୍କ କାର୍ଯ୍ୟେ ତାପୂର୍ଣ୍ଣ କଲପ୍ରେମକୁ ଧର ।
 ସହବନା ଅଣି ଲକ୍ଷ୍ମଣ ପାଶକୁ ରକ୍ଷାତାଣ । ୧୭ ।

ଶ୍ରୀରାମଚନ୍ଦ୍ର ପ୍ରଭୁଙ୍କର ଅଭିଜ୍ଞାନ ପାଇଲି
 ରଘୁନାଥଙ୍କର ପ୍ରଣାମ ସପାନ୍ତ ଭୁବେ ଦେଲି । ୧୮ ।
 ଶ୍ରୀରାମ କହନ୍ତି ଦେହକୁ ଭୁଥପରିଭୁ ବନ୍ଧୁ ।
 ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ସ୍ନେହେ ସପାନ୍ତ ଶୋଭିତ ପୂର୍ଣ୍ଣିମା । ୧୯ ।
 ସଦୃଶ ଅଙ୍ଗ ମେ ଶୁଭଶ ଭୁବନେ ଗାଆନ୍ତି ।
 ଏହା ପ୍ରକାଶି ରାମଚନ୍ଦ୍ର ପ୍ରେମାଭିଜ୍ଞାନ ଚନ୍ଦ୍ର । ୨୦ ।
 ସନାତନ ବ୍ରହ୍ମା ନାରଦ ମୁନିଏ ଅଦ ଗଣ ।
 ସରସଜୀ ଯମ କୁବେର ଅବର ଦେବ ଗଣ । ୨୧ ।
 ଅନନ୍ତ ଦଶ ପାଳାଦରେ ଦୋଳେ ଖ୍ୟାତ ପଦ୍ମ
 ସୁଗ୍ରୀବରାଜ ଉପକାର ରାମଚନ୍ଦ୍ର ମିଳନ । ୨୨ ।
 ଶୁଭପଦ ସେ ସେ ପାଇଲେ ଭୁବନୁକି ବୌଶଲେ ।
 ବନ୍ଧୁ ବୁଦ୍ଧିଜ୍ଞାନେ କପୀଶ ପଦପାଇ ରହିଲେ । ୨୩ ।
 ଭୁବନୁଜ୍ଞାନରେ ବିଭୀଷଣ ଦେଲ ସେ ଲଙ୍କେଶ୍ଵର ।
 ଚତୁର୍ଦ୍ଦଶ ଲେକ ଜାଣିଲେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ କାର୍ଯ୍ୟେ ବାର । ୨୪ ।
 ଦ୍ଵାଦଶ ସଦୃଶ ଯୋଜନେ ରବି ପ୍ରକାଶ ମାନ ।
 ଶେଲ ବନ୍ଧୁଭୁବେ ମଧୁର ପଳ ଜାଣି ରଞ୍ଜଣ । ୨୫ ।
 ଶ୍ରୀରାମ କରୁ ଅଙ୍ଗଲିକା ପାଇ ମୁଖେ ରଞ୍ଜିତ ।
 ରତ୍ନାକରକୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ମନେ ଶୋଭ ନ କଲି । ୨୬ ।
 ଅସାଧକୁ ସାଧ କରତା ଅଗନ୍ୟରେ ଗମନ ।
 ଶିବରେ ଦୁର୍ଗମ ସ୍ଥାନକୁ ସିଦ୍ଧାକୁ ନାହିଁ ଅନ । ୨୭ ।

ରାମଚନ୍ଦ୍ରଙ୍କ ଦ୍ଵାର ପାଳ ଶ୍ରୀରାମ ଅଜ୍ଞା ବିନା ।
 ପ୍ରବେଶ ହୋଇ ନ ପାରନ୍ତି ଦେଖି ତୁମ୍ଭ ପାତନା । ୨୮ ।
 ତୁମ୍ଭେ ସୁରକ୍ଷକ ନିର୍ଭୟ ଚତୁର୍ଦ୍ଦଶ ଭୁବନ ।
 ତବ ଶରଣା ପନଥୁଲେ ସବୁ ସୁଖ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ । ୨୯ ।
 କୋପହେଲା କାଳେ ଗର୍ଜନେ ହିଲେକ ଭୟକର ।
 ମହାବୀର ରାବ ଶୁଣନ୍ତେ ସ୍ଥାନ ସେ ଚ୍ୟାଗକାର । ୩୦ ।
 ତୁମ୍ଭେ ରକ୍ଷାକର୍ତ୍ତା ଯାହାର କାହାକୁ ନାହିଁ ଭ୍ରାନ୍ତି ।
 ଅପଣଙ୍କ ନିଜ କୋପରେ ଅପେ ଶାନ୍ତି ରଜନ୍ତି । ୩୧ ।
 କୋପହେଲା କାଳେ ଗର୍ଜନେ ହିଲେକ ଭୟକର ।
 ଶୁଣାନ ବାସୀଭୂତ ପ୍ରେତ ନାମ ଶୁଣନ୍ତେ ଡର । ୩୨ ।
 ନାନାକ୍ଲେଶ ଗେମରୁ ମୁକ୍ତ କରିବା ପାମର୍ଥ୍ୟତା ।
 ନିରନ୍ତର ଧ୍ୟାନ ଧାରକ ହନୁମନ୍ତ କରିତା । ୩୩ ।
 ସକଳେ ମୋକ୍ଷ କରିବେ ଅବଶ୍ୟ ବଳବନ୍ତ ।
 ଦୃଢ଼ ବ୍ୟାସ ରାଜି ହୃଦେ ଧ୍ୟାନେ ରଖ ନିରତ । ୩୪ ।
 ମନ ବଚନ କର୍ତ୍ତବ୍ୟରେ ରଖିଥିବ ଯେ ଚିତ୍ତ ।
 ନାନା ଅପଦରୁ ରାଜିବେ ଧ୍ୟାୟ ସେ ହନୁମନ୍ତ । ୩୫ ।
 ଯୁକ୍ତି ସରକ୍ଷକ ଶ୍ରୀରାମ ତପୋବନାଥ କାଶୀ ।
 ତାହାଙ୍କ କାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ବଳକ ମହାବୀର ହୁଁ ତାଶୀ । ୩୬ ।
 ଅଦ୍ଭୁତଜ୍ଞାନରେ ଅତ୍ଯଦେଖ ଯାହାର ଯେ କଲ୍ପନା ।
 ରଚାରୁ ବଳକର ଲଭ ଅଧିକରେ ଭୁବନା । ୩୭ ।

ଶୁଭି ଯୁଗରେ ହନୁମନ୍ତ ବ୍ୟାଧି ତୁମ୍ଭ ଅଛି ।
 ଜଗତ ଭଜନ ପ୍ରସିଦ୍ଧ ହନୁ ପାଇଁ ରହୁଛି । ୩୮ ।
 ସାଧୁ ସନ୍ଥ ଧର୍ମ ରକ୍ଷକ ତୁମ୍ଭେ ହେ ମହାବୀର ।
 ଦାନବ ହନ୍ତା ସେ ହୋଇଣ ରାମଙ୍କ ପିୟୁଷର । ୩୯ ।
 ବ୍ରହ୍ମଚରପଣ ଅଞ୍ଜାଳ ନବ ରସନ ଜ୍ଞାନ ।
 ଜନକାବୁଜା ଅନନ୍ଦରେ ଦେଇ ଅଛନ୍ତି ଦାନ । ୪୦ ।
 ପ୍ରମୁଦ ମୋହନ ଉଚ୍ଚାଟନ ବଶୀକରଣ ସରୁ ।
 ରାମଙ୍କ ଅଙ୍ଗେ ଥିବା ଧନ ଚନ୍ଦ୍ରରେ ତୁ ପାଇବୁ । ୪୧ ।
 ଏବର ମିଥୁଜା ନନ୍ଦନା ଠାରୁ ପାଇଣ ଅଛୁ ।
 ସହୋଦ୍ର ବନ୍ଧୁ ପ୍ରାୟ ହୋଇ ଦାସତ୍ବ ନେଇ ଅଛୁ । ୪୨ ।
 ତୁମ୍ଭଙ୍କୁ ଭଜିଲେ ଶ୍ରୀରାମ ଚନ୍ଦ୍ରଙ୍କୁ ସେ ପାଇବ ।
 ଜନ୍ମଜନ୍ମାନ୍ତର ଦାୟଦ୍ରୁ ଦୁଃଖ ପାଶୋର ଯିବ । ୪୩ ।
 ପ୍ରାଣାନ୍ତେ ଶ୍ରୀରାମଙ୍କବାସ ବୈକୁଣ୍ଠ ପୁର ଯିବ ।
 ଅନ୍ୟଜନ୍ମରେ ହରିଭକ୍ତ ନିୟମ ସେ ପାଇବ । ୪୪ ।
 ଅନ୍ୟଦେବତାଙ୍କ ଆଶ୍ରୟ ଖେଳିଲେ ନାହିଁ ଲଭ ।
 ହନୁମନ୍ତଙ୍କ ଆଶ୍ରୟରେ ପ୍ରାପ୍ତ ଦେବ ବିଭବ । ୪୫ ।
 ସକଳୁ ଉଦ୍ଧାରି ଦୁଃଖକୁ ନାଶିବେ ମହାବୀର ।
 ରଖି ଶୁଦ୍ଧ ଚିତ୍ତ ସେ ହନୁ ବଳବନ୍ତକୁ ସୁର । ୪୬ ।
 ଜୟ ଜୟ ହେ ହନୁମନ୍ତ ଶୁଣନ୍ତି ସାବର ।
 ଦୟାକର ସେ ଶୁଭଦେବ ଜ୍ଞାନ ଦେବା ପ୍ରକାର । ୪୭ ।

(୨)

ଦନ୍ତମନ୍ତ୍ରକର ଶୂଳଶା   ଶତକାର ସୁରିଲେ ।
ସଙ୍କଷ୍ଟ ବନ୍ଧନଧୁ ମୁକ୍ତ   ସୁଖ ସମ୍ପାଦିଲେ । ୩୮ ।
ବିଜ୍ଞାନେ ଘେନହୁଏ ସ୍ବେ   ସୁର ଏହି ଶୂଳଶା ।
ଭ୍ରମାଗୌରୀ ସାମରେକଦେ ପୁରାଥ ପୂର୍ଣ୍ଣ ଆଶା । ୩୯ ।
ମହାପୁରୁଷ ଭୁଲଣୀ ଦାସ   ଶାନ୍ତିବିଦ୍ୟ କୋସୁର ।
ଆଦେ ଦନ୍ତମନ୍ତ୍ର ସୁଦୟା   କରିବ ସମୋଦର । ୪୦ ।
ରଜବର୍ଣ୍ଣ ନେତ୍ର ଗାନ୍ଧିଜୀ   ଲଙ୍ଗୁଳ ରଙ୍ଗାକାର ।
ଦାନବଦେ ଦର୍ପ ଦଳନେ   ବନ୍ତୁ ଅଙ୍ଗ ସୁନ୍ଦର । ୪୧ ।
ଜୟକାରକର ଦେ ଦନ୍ତ   ତୁମ୍ଭ ପାଦେ ଶରଣ ।
ସଙ୍କଷ୍ଟ ଧାରକ ଶୁଭିଣ   କଲ ଏହା ଜଣାଣ । ୪୨ ।
ଭୁଲଣୀଦାସଙ୍କ ନିବିଡ଼   ଉଜ୍ଜ୍ୱଳ ଶୁଖା କରି ।
ଅନୁବାଦରେ ଜଣାଇଛୁ   ଗାନ ସ୍ଥାନ ବେହାରି । ୪୩ ।

ସଂକଟମୋଚନ ଘୋଷ ।

ଶ୍ରୀ (ପୁର)

ବାଲ୍ୟକାଳେ ଶ୍ରୀ ପ୍ରେମରସସନ୍ତବ ରବିକି ରହିଲ କୁତୁହଳେ ।
ଦିପ୍ତସୁଖକାର ରସେ ଶରଦର ଅପହୃତ୍ତକାର ନ ଲଭିଲେ । ୧ ।

ଦେବତାଦିଗଣ ରକ୍ତମୁଖୀନ ସଙ୍କଷ୍ଟମୋଚନ ସେ ଭ୍ରାତୃ ।
 ଚଏ ନ ଜାଣନ୍ତି ତୁମ୍ଭର ବରୁଣ ସଙ୍କଷ୍ଟମୋଚନ ମହାବୀର ।
 ବାଳର ଯେଯାସ ସୁବିରର ବସ ରଜନିରି ବାସ ସେ ରହୁରେ ।
 କାଳହୃଦେ ଧରି ପୁରୁମେଳ କରି ବସୟ ଜଣାଇ ରାମ ମୂଳେ ।
 ହାରପାଳ ହୋଇ ଶପଥକୁ ଦେଇ ମୁନି ଶ୍ରେଷ୍ଠଥୁଲେ ସେହି ସୁଲେ
 ଦୋର ଦ୍ବିଜବେଶ ହୋଇଣ ପ୍ରବେଶ ପ୍ରଭୁସଙ୍ଗ ମେଳ ବହୁକରେ
 ସୁଗ୍ରୀବର ଶାସ କରିଥଇ ନାଶ ମୁଁ ହୁଁ ତବ ଦାସ କଷ୍ଟହର ।
 ଚଏ ନଜାଣନ୍ତି ତୁମ୍ଭର ବରୁଣ ସଙ୍କଷ୍ଟ ମୋଚନ ବୀରବର । ୨ ।
 ସୀତାଖୋଜିବାର ଅଙ୍ଗଦସଙ୍ଗର ମେଳହେବା ଭବ ହୃଦୟର ।
 ସୁଗ୍ରୀବରାଜନ ନିଷ୍ଠୁର ବଚନ ଖୋଜି ଅଣିଦିଅ ମହାବୀର ।
 ସମ୍ପାଦ ନ ଥାଣି ଯେ ଅସିବଜାଣି ପ୍ରାଣହରାଇବ ନିଷ୍ଠେ ଜାଣ । ୩
 ବାଜିକରି ପଣ ସମୁଦ୍ରାଦିପ୍ରାନ୍ତ ନପାଇଣ ତହି ମନଛନ୍ଦ ।
 ସଙ୍ଗେଥୁବା ଜନ ସଙ୍ଗେ ହୃଦୟାନ ବଢ଼ାବଣଗଲ ଭାବହର ।
 ଚଏନ ଜାଣନ୍ତି ତୁମ୍ଭର ବରୁଣ ସଙ୍କଷ୍ଟ ମୋଚନ ହନୁସାର । ୪ ।
 ତାପଥ୍ୟ ହୃଦୟ ଦେଖାଇବା ରୟ କନ୍ୟାକାଳ ମନେ ଦଶାନନ ।
 ରାକ୍ଷସୀଙ୍କ ପଲ ରଣିସୀତା ସୁଲ ପରିଚୟରେ ଶୋକ ନାଶିଣ ।
 ସେହିକାଳ ଜାଣି ଅହେବାର ମଣି ଦାନବଗଣଙ୍କ ଦନ୍ତାହେଲ ।
 ଭାବମର୍ମରାବ ସୀତାଙ୍କର ଠାକ ମୁଦ୍ରା ଦେଇ ସନ୍ତୋଷ କଲ ।
 ଅଶୋକ ସେବଣ କରିରଣରଣ ଲଙ୍କା ପୋତି କଲ ନାରଖାର ।
 ଚଏ ନଜାଣନ୍ତି ତୁମ୍ଭର ବରୁଣ ସଙ୍କଷ୍ଟ ମୋଚନ ବୀରବର । ୫ ।

ଯୁଦ୍ଧ ବାଳବାହୁଁ ଲକ୍ଷ୍ମଣବ୍ୟବସ୍ଥା ବଜ୍ର ହିଂସାରିଲେ ସେ ରାବଣ ।
 ଦୋର ଦୃଢ଼ଜ୍ଞାନ ସମସ୍ତେ ହୃଦୟ ଔଷଧ ନେବାକୁ ଗଲୁଣ ।
 ସୁଷେଣଙ୍କ ବାଣୀ ଦୃଢ଼େ ତାହାକୁ ଗ୍ରୋହଣେ ଉପାନ୍ତ ଅଣିଲ ।
 ଅଣି ସଞ୍ଜବନା ପ୍ରଘୋଷରେ ଜାଣି ଲକ୍ଷ୍ମଣଙ୍କୁ ଜୀବନାୟ ଦେଲ ।
 ସେ ସେ ରଘୁରାଜ ସୈନ୍ୟାଦିସଙ୍ଗେ ଉଡ଼ାରିଲେ ତବ ଜୟସ୍ଵର ।
 ବଏ ନଜାଣନ୍ତି ତୁମ୍ଭର କରୁଛି ସଙ୍କଷ୍ଟ ମୋତନ ଦୁନୁଣର । ୫ ।
 ରାବଣ ଯୁଦ୍ଧରେ ଦୃଢ଼ଜ୍ଞାନରେ ଅହମାଳ ଶର ପ୍ରହାରିଲ ।
 ରଘୁବର ସୈନ୍ୟ ସେନାଶବଳନ ସମସ୍ତଙ୍କୁ ଅହ ଘୋଷିଥିଲ ।
 ଶ୍ରୀରାମ ଲକ୍ଷ୍ମଣ ଦେଖି ଦୃଢ଼ଜ୍ଞାନ ତୁମ୍ଭେ ରଣିପଣ ଯାଇଥିଲ ।
 ଗରୁଡ଼ ଅଣିଣ ସଙ୍କଷ୍ଟ ଖଣ୍ଡିଣ ସୈନ୍ୟ ଅନନ୍ତ ତୁମ୍ଭରି ଘେନି ।
 ରାବଣର ଗର୍ବ କଲିତୁମ୍ଭେ ଖର୍ବ ଅନନ୍ତ ପ୍ରଫୁଲ୍ଲ ରାମଭର ।
 ବଏ ନଜାଣନ୍ତି ତୁମ୍ଭର କରୁଛି ସଙ୍କଷ୍ଟ ମୋତନ ବାନାତୋର । ୬ ।
 ଭାଇବନ୍ଧୁ ଶଶ କରି ପ୍ରେମଧାନ ଅହରାବଣ କପଟ କରି ।
 ଶ୍ରୀରାମ ଲକ୍ଷ୍ମଣ ପାତାଳ ଭୁବନ ଘେନିଗଲେ ଦେବାକୁ ସହାରି ।
 ଅଭୟା ଚୈତ୍ରନା ରଖାଇଶକ୍ତିବ ବଳଦେବା ଭାବ ସେ ସେଥିଲ ।
 ତୁମ୍ଭେ ଯାଇକରି ସୈନ୍ୟତାର ମାରି ଖଣ୍ଡିଲ ତାଣିଲେ ନାଶଗଲ ।
 ପୁଣି କରୁଛନ୍ତି ବଜାଇଣ ବଜା ରାବଣର ହେଜା ନାରଖାର ।
 ବଏ ନଜାଣନ୍ତି ତୁମ୍ଭର କରୁଛି ସଙ୍କଷ୍ଟ ମୋତନ ନାମତୋର । ୭ ।
 ସୁରନରକର କାର୍ଯ୍ୟର ବେଗର ବଡ଼ଲୋକ ତହିଁ ଖ୍ୟାତି ହୁଅ ।
 ସାମାନ୍ୟ ମୋହୁଣ ଏହାକୁ ନ ଦେଖ କରୁଛୁ ବିବେକ ଲଗେଇସୁ ।

ଯେନେ ଅଛୁପଣ ସଙ୍କଷ୍ଟ ଗନ୍ତନ ବେଗେ ଅସିକର ମହାବୀର ।
 ଏବ ନଜାଣନ୍ତି ତୁମ୍ଭର ବିଭବ ସଙ୍କଷ୍ଟ ସୋତନ ନାମ ତୋର । ୮ ।
 ନର୍ଦ୍ଦୋଷରେ ପ୍ରାସ ଲଭି କାରବ୍ୟାସ ରକ୍ତିଭାବେ ଦୁନୁମାନ ଶକ୍ତି ।
 କଲେ ସ୍ବପ୍ନରେ ଗାୟନ ଶୁଣି ଦୁନୁମାନ ଶକ୍ତିଲେ ଭୁଲଣୀ ଦାସ ଗୁଣ୍ଡ ।
 ଏହି ଅଳ୍ପକ ଉଚ୍ଚାର ସଙ୍କଷ୍ଟରୁ ପାରି ଲଭିଲେ ଉଦ୍ଧାସ ଭବ ।
 ପ୍ରକାଶକ ଦେଲେ ସାଧୁ ସନ୍ଥ ମେଲେ ସଙ୍କଷ୍ଟ ମୋତନ ସାରଭବ ।
 ହୃଦୟସାପ୍ତ ଓ ଉଚ୍ଚଳରେ ଯୁକ୍ତ ଅନୁବାଦ ମୋର କରବାର ।
 ବେଦାରଦାସ କହୁଲି ରଜମହାବଳୀ ଦୁନୁମାନଙ୍କ ସଦାବୋଧୁର ।
 ଅଦେ ମହାବୀର ତୁମ୍ଭପରିକର ସଙ୍କଷ୍ଟ ଉଦ୍ଧର ବୀରବର । ୯ ।

ଗଦ୍ୟରେ କବିର କହି ଅଛନ୍ତି ।

ରଘୁପତି ନାମକ ଏକ ବିଶାଳ ବନ, ତହିଁରେ ଶକଟ୍ୟାମକ ପର୍ବତ ରହିଥିଲା । ତନ୍ତ୍ର ସନ୍ତାନର ପୁଷ୍ପରାମୀ ମହାପ୍ରେମଦାୟକ ଶୁଭ ସ୍ଥାନଅଟେ । ଗିରି ନିକଟବର୍ତ୍ତୀ ସେଠାରେ ବନବନୀ ଅଞ୍ଜନା ଶିବଙ୍କୁ ରଜାକର ତପସ୍ୟା କରୁଥିଲେ । ଅଞ୍ଜନୀ ମହା ପର୍ଯ୍ୟବର୍ତ୍ତୀ ଓ ଶାନ୍ତ-ମତି ସାଧୀ ସତ୍ୟବତୀ ଥିଲେ । ଏକ ସମୟରେ ଅତି ଅନଳ ପ୍ରହର ମାର୍ତ୍ତଣ୍ଡ ବିଚିତ୍ରରେ ଶ୍ରମିତ ହୋଇ ସେଠାରେ ପ୍ରବେଶ ଦେଲେ । ଅହା ବ ଅନନ୍ଦଦାୟକ ! ସନ୍ତାନର ସନ୍ନିକଟରେ ନାନାବୃକ୍ଷମାନଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ଘନଘନ ପତ୍ରବରେ ଶ୍ଵାସହୋଇ ରହିଥିଲା । ବସନ୍ତ ସନ୍ତାନ ମନମୁଖକାରକରେ ରହିଥିବା ଦେଖି ବସନ୍ତ ତାହାଦେଖି ଶୟନରେ ରଜା କଲେ । ପଲ୍ଲେ ୨ ସେହି ବସନ୍ତ ପବନ ବାଜି କାମୋଦୀପନ ଅର୍ଥାତ୍ କନ୍ଦର୍ପ ଦ୍ରବ୍ୟପନରେ ବସନ୍ତର ରେଚ୍ଛେଳିତ ହେଲା । ସନ୍ତାନରୁ କମଳପତ୍ରାଣୀ ମହାପତ୍ର ପୂର୍ବକ ପୁତ୍ରଅବାଳ ରଖିଲେ । ଶ୍ରୀମାନଙ୍କର ଚଞ୍ଚଳମତି ସ୍ଵରୂପ ଦେଖି ବୀର୍ଯ୍ୟନମଣି କଣ ରଖା ହୋଇ ଅଛି ଭାବି ଅଞ୍ଜନା ତାହା ରକ୍ଷଣ କଲେ । ସେହି ରକ୍ଷଣରେ ତାଙ୍କର ଗର୍ଭାବସ୍ଥା ହେଲା । କାଳାନ୍ତରେ ଦୈବ ଯୋଗେ ପବିତ୍ରତାରେ ସେଠାରୁ ବସନ୍ତ ଅସିଲେ ପତ୍ର ପୁତ୍ରୀଅ ଶୋଭିତସିଲେ ଭାବିଲେ

ଅନ୍ତରେ ଦମ୍ଭ ବ ହୋଇଗଲା , ଏହାଛଡ଼ି ବିଶାଦଯୁକ୍ତ ହେଲେ
ସେଠାରେ ଅଞ୍ଜନା କହିଲେ ତୁମ୍ଭେ କ'ଣ କାହିଁକି କଣ ଖୋଜାହେଉ
ଅଛି । ଏହା କହିବାକୁ ପବନ କହିଲେ ମନସାର୍ଥ୍ୟ କମଳ ପତ୍ରରେ
ବାନ୍ଧିରଖିଥିଲ । ଏହାକହି ବନରୁ ବାହୁଡ଼ିଗଲେ । ଅଞ୍ଜନା ସେଠାରେ
ମନ ମଳିନତା କଲେ ।

କିଲେ ଅକର୍ମକର ମନ ସନ୍ତାପିତ ହେବାର କାରଣ କ ?
ମୋର ଉଦରକୁ ମୁଁ ଚିରିପକାଏ । ଏହାକହି ଉଦରକୁ ଚିରି
କିସିଲେ ବିଶେଷର ମହାଦେବ ଅକାଶ ବାଣୀକଲେ । ‘ରେ ଦନୁମନ୍ତ
ମହାକଞ୍ଚୁକାରକ’ । ଏହା ଶୁଣିକରି ଅଞ୍ଜନା ସମୀପବର୍ତ୍ତୀନା ହେଲେ ।
ଶିବ କହିଲେ ଏହା ପ୍ରମାଣକଥାନେଇ ମନରେ ରଖ ମୋର
ଏକାଂଶରୁ ତୋରଗର୍ଭରେ ପୃଥ୍ବୀର ପ୍ରଶଂସାକାରକ ପୁଣ୍ୟଜନ୍ମ ହେବ ।
ଶ୍ରୀମତ ଗନ୍ତ୍ର ସାହସିକ ଧୀଶକ୍ତିବାନୁ ବିଶ୍ୱାସୀତ ଦନୁମନ୍ତସାର ତବ
ଗର୍ଭସ୍ଥିତ ପୁତ୍ର ମମ ଏକାଦଶରୁଦ୍ର ଧାରକରେ ଜାତ ହେବ ।
ଦେବତାଙ୍କ କାର୍ଯ୍ୟ ସିଦ୍ଧି ସଦ୍ଭାମରେ ଯୁକ୍ତର ସାରମୂର୍ତ୍ତିଧାରକୋପୁତ୍ର
ହେବ । ଅଞ୍ଜନା କହିଲେ ହେପ୍ରଭୁ ମୁଁ ଅବଳା ନିର୍ଦ୍ଦୋଷରେ ମୋର
ପ୍ରତି ଦୋଷ ଲକ୍ଷଣା ରହିବାର ଏହା କରୁର କରନ୍ତୁ ।

ଅକାଶବାଣୀ କେଶବନାମକ କପାଳ ମହାପ୍ରକାଶ ରୂପରେ
ଶମ୍ଭୁସେବାରେ ମଗ୍ନ ଅଛନ୍ତି । ଏଠାରେ ଅଞ୍ଜନାମଧ୍ୟ ତପସୋଜରେ ରହି
ଥିଲେ । ଅନ୍ୟଅନ୍ତେ କେଶବକପିଳ ତପସ୍ୟା ସାଧନରେ ପ୍ରବୃତ୍ତ
ଥିଲେ । ହରଅଜ୍ଞାନମେ ଧର୍ମ ଚନ୍ଦ୍ରାବହୁ ଏଠାରେ ଉଦୟକର

ପାଣିପ୍ରହର ସମ୍ପନ୍ନ ହେଲା । ସଂସାର ପ୍ରସାଦ ଦିଲେକରେ ବ୍ୟାପିହେଲା ।
 ଦେବତା ମୁନିଗଣ ସର୍ବେ ଅନନ୍ଦ ପ୍ରକାଶ କଲେ । ଏଠାରୁ ଅଞ୍ଜନଙ୍କ
 ଉଦରରୁ ମହାଶୀର ଢଳୁମନ୍ତୁ ଫର୍ତ୍ତୀୟୁ ଦେବତାଙ୍କର ସନ୍ତାନରେ
 ବସୁଙ୍କର ଉକ୍ତ ମହାବଳବନ୍ତ ମୂର୍ତ୍ତିଧାରକ ହୋଇ ଜନ୍ମ ହେଲେ ।

